

На Пољопривредном факултету у Новом Саду у оквиру Департмана за економику пољопривреде и социологију села, 17. децембра 2019. године, одржан је едукативни семинар под називом: „**Значај увођења рачуноводствене евиденције на фармама у процесу прикључења Републике Србије Европској унији**“. Семинар је одржан под покровитељством **Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство** које је доделило средства организатору на основу Конкурса за доделу средстава за одржавање традиционалних манифестација у 2019. години на територији АП Војводине. Учесници семинара били су представници покрајинског секретаријата, чланови Катедре за економику пољопривреде, саветодавци из стручних служби са подручја АПВ и студенти Агроекономског смера на Пољопривредном факултету.

Након отварања и поздравних речи од стране проф. др **Вељка Вукоја**, испред организатора скупа, доц. др **Драгана Милића**, испред Департмана за економику пољопривреде и социологију села и **Милоша Шешлије**, испред Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство, прешло се на едукативна предавања.

У првом делу семинара, др **Вељко Вукоје**, редовни професор на Пољопривредном факултету у Новом Саду излагао је на тему: „Стање рачуноводствене евиденције на пољопривредним газдинствима у нашој земљи и њен значај за обрачун и анализу трошкова и резултата“. Професор је у свом излагању истакао да су, у Републици Србији, пољопривредна газдинства која су у систему ПДВ-а у обавези да, према Закону о порезу на доходак грађана, воде просто књиговодство. Са друге стране, газдинства која су у FADN узорку воде Дневник економских догађаја са газдинства као један вид рачуноводствене евиденције, док је највећи број пољопривредних газдинстава која нису у систему ПДВ-а, нити у FADN узорку, па самим тим, нису у обавези да воде рачуноводствену евиденцију. Ово свакако није добра ситуација ни за произвођаче, ни за државу, пошто се без поузданих рачуноводствених информација са газдинстава не може адекватно планирати производна активност на самом газдинству, нити се могу доносити квалитетне мере аграрне политике.

Др **Александра Фигурек**, доцент са Пољопривредног факултета у Бањој Луци, одржала је презентацију на тему: „Упоредна искуства у увођењу рачуноводствене евиденције у ЕУ – примери Чешке и Аустрије“. У овим земљама газдинства су у обавези да воде двојно књиговодство што не изазива знатно веће трошкове за газдинство, а доноси многобројне користи како за само газдинство тако и за државу. Такође у Чешкој и Аустрији је, због постојања рачуноводствене евиденције на газдинствима, неопходно издвојити много мање времена и средстава за прикупљање FADN података него што је то случај код нас.

Други део семинара започео је излагањем дипл. аекон. **Ђорђа Мирковића**, ИПАРД консултанта из агенције „Agrosolutions group“ доо из Београда, на тему: „Значај рачуноводствене евиденције за добијање средстава из предприсупних фондова ЕУ и домаћих фондова“. Ђорђе је истакао да је, након почетног неповерења произвођача, значајно порастао број заинтересованих газдинстава за средства из предприсупних фондова ЕУ. Нагласио је да је до 23. децембра отворен конкурс за Меру 1 ИПАРД програма за Изградњу објеката и набавку опреме и механизације и вишегодишњих засада. Такође, истакнуто је да пољопривредна газдинства која воде рачуноводствену евиденцију значајно скраћују време потребно за прикупљање потребне документације и израду пословних планова приликом конкурисања за ИПАРД средства.

Дипл. аекон. **Милан Делић** из ПСС Нови Сад и дипл. аекон. **Угљеша Тркуља** из ПСС Рума, имали су презентацију под називом: „Успостављање и функционисање FADN система у Републици Србији“. У свом излагању указали су на проблеме са којима се саветодавци сусрећу на терену приликом прикупљања података. Наиме, с обзиром на то да се код нас FADN подаци прикупљају по принципу добровољности, квалитет и репрезентативност ових података у великој мери зависе од саветодаваца из стручних служби који ове податке прикупљају. Пољопривредници нерадо дају податке о готовини, стању на рачуну, вредности имовине, обавезама које имају пошто се плаше додатног опорезивања и злоупотребе ових података. Због свега наведеног, врло је важно да саветодавац има добар однос са произвођачем, који се заснива на поверењу како би добијени подаци, који би требало да буду основа за креирање мера аграрне политике на нивоу земље, били што поузданији и прецизнији.

Маст. аекон. **Тихомир Новаковић**, асистент на статистичким предметима на Пољопривредном факултету у Новом Саду излагао је на тему: „Репрезентативност FADN узорка и статистичка анализа података“. Приликом свог излагања детаљно је образложио методологију формирања узорка која је јединствена и заједничка за све земље чланице ЕУ као и за Србију. Осврнуо се и на методе статистичке анализе које су могуће на основу прикупљених FADN података.

Маст. аекон. **Александар Миљатовић**, асистент на Рачуноводству и Анализи пословања на Пољопривредном факултету у Новом Саду имао је презентацију на тему: „Анализа резултата пословања пољопривредних газдинстава у АПВ на основу FADN података“. Он је у свом излагању истакао да газдинства која се претежно баве живинарством и хортикултуром на подручју АП Војводине остварују највеће стопе профитабилности прихода. Наиме, ради се о две врло интензивне гране пољопривредне производње које имају висок коефицијент оброта и значајан удео нето добити у укупном приходу.

Др **Вељко Вукоје**, је на самом крају семинара презентовао: „Модел за вођење рачуноводствене евиденције на газдинствима“. Професор сматра да би при вођењу рачуноводствене евиденције требали да се водимо примерима земаља Централне Европе, пре свега Немачке и Аустрије, које имају развијен систем вођења двојног књиговодства на фармама који беспрекорно функционише. Наиме, неопходно је постојећи систем двојног књиговодства који воде правна лица, делимично упростити и прилагодити пољопривредним газдинствима. На овај начин би се добиле квалитетне информације са газдинстава које су од изузетне важности како за власнике газдинства и менаџмент као интерне кориснике, тако и за државу и повериоце као екстерне кориснике. Наравно, ово није лак и једноставан посао и за то је неопходно укључити све заинтересоване стране (произвођаче, саветодавце, научно-образовне установе, државне органе) како би се дефинисао модел који је прихватљив за све.

По завршетку семинара подељени су сертификати учесницима о похађању едукативног семинара. Учесници су се сложили да би овакви семинари требали да се одржавају чешће уз укључивање пољопривредних произвођача, како би се разговарало о проблемима и изнашли начини за њихово решавање.

